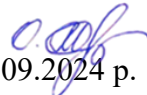

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Затверджено на засіданні кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного
бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/вибірковий</i>	Фінанси, гроші та кредит (з курсовою роботи) Нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025 / 5,6 семестр / 3 курс
Науково-педагогічний працівник	ID 424862, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл науково-педагогічного працівника	
Контактний тел.	
E-mail:	Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Zoom
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=198
Консультації	Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компонента **«Фінанси, гроші та кредит»** складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес» до якої входять Модуль 1 Фінанси, Модуль 2 Гроші та кредит.

Освітній компонент належить до циклу нормативних. У системі освітніх компонентів, які формують світогляд майбутніх економістів і закладають основу професіоналізму, освітній компонент **«Фінанси, гроші та кредит»** посідає важливе місце. Це зумовлено, передусім, вагомою роллю фінансів, грошей та кредиту у відтворювальних соціально-економічних процесах країни, у сфері приватних інтересів та пріоритетів кожної людини. Незважаючи на зросту кількість навчальних закладів усіх рівнів акредитації, форм власності й підпорядкування, а також числа здобувачів, якість освіти в Україні загалом, і передусім фінансово-економічної, вимагає докорінного переосмислення. Водночас життєва необхідність базових знань про фінанси, гроші та кредит стає для здобувача будь-якого профілю все більш безсумнівною. Адже фінанси, гроші і кредит – це ознака сучасної цивілізації. Освітній компонент **«Фінанси, гроші та кредит»** передбачає формування сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо функціонування фінансів, грошей, грошового обігу та кредитних відносин, навичок проведення основних операцій із інструментами фінансового, грошового та кредитного ринків.

Предметом вивчення освітнього компонента є сутність фінансів, грошей та кредиту, їх функції в суспільстві, ролі в процесі становлення ринкової економіки, склад кредитної системи і функції її окремих компонентів, а також актуальні проблем грошового обороту та кредитування.

Освітній компонент **«Фінанси, гроші та кредит»** базується на знаннях наступних освітніх компонентів: «Економічна теорія права», «Мікроекономіка та макроекономіка», «Економіка підприємства».

Вивчення освітнього компоненту **«Фінанси, гроші та кредит»** формує у здобувачів вищої освіти здатність усвідомлювати сутність та концепції фінансів, сутність грошей та кредиту; особливості вітчизняної фінансової та грошово-кредитної системи; здатність характеризувати інструменти, методи та принципи фінансової політики та її складових; здатність вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах фінансової системи; аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку; обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру.

Контроль за видами діяльності здобувачів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо другого модуля.

За результатами суми балів, набраних за дві (**Модуль 1, Модуль 2**) періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компонента «Фінанси, гроші та кредит» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення та системи знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства.

Основними завданнями освітнього компонента «Фінанси, гроші та кредит» є з'ясування закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання і населення; шляхів використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці

фінансової роботи; роль фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин; тенденції розвитку національного та міжнародного фінансового ринку; закономірностей грошового та кредитного обігу в умовах ринкового господарства; принципів і форм організації сучасної грошово-кредитної системи; особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту; характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності; функціонування спеціалізованих небанківських інститутів; організації міжнародних грошово-кредитних відносин; сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики тощо.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної і економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів, ведення бізнесу.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси в бізнесі.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

SOFT-SKILLS, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

- Адаптивність та резиліентність
- Крос-культурна комунікація
- Системне та критичне мислення
- Прийняття рішень
- Робота в команді

КОМПЕТЕНТНОСТІ, НАПРАВЛЕНІ НА ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

- забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;
- сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;
- створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;
- сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях;
- зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	Лекція	Практичне заняття	Самостійна робота	Всього (годин, кредитів)
Кількість годин (денна форма)	52	64	184	300/10 кр.

Підсумковий контроль – іспит

6. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Під час занять відбувається активне включення здобувачів в обговорення, виконання практико-орієнтованих завдань, створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок розуміння соціально-економічних процесів в суспільстві, дотримується студентоцентрований підхід до здобувачів. При оцінюванні враховується пізнавальна активність, креативність здобувачів, глибина засвоєного матеріалу.

При опануванні освітнього компоненту слід дотримуватись академічної доброчесності. У ЗВО визначено чітку та зрозумілу політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітнього компоненту. ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності (безкоштовні програми перевірки на плагіат, програма «StrikePlagiarism»).

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в МДПУ (<https://surli.cc/mjvuka>).

Освітній процес під час військового стану здійснюється у синхронно-асинхронному форматі з обов'язковим дотриманням безпекового режиму під час повітряних тривог.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 1. ФІНАНСИ						
12	Тема 1. Сутність та функції фінансів	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема. 2. Фінансова система та фінансовий механізм	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 3. Податкова система	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

16	Тема 5. Державні доходи та видатки	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 6. Державний кредит	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Зробити презентацію та кросворд по темі	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 8. Фінанси населення	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Написати есе	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 9. Фінансовий ринок	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Зробити презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 10. Міжнародні фінанси	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Написати есе та зробити презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
МОДУЛЬ 2. ГРОШІ ТА КРЕДИТ						
12	Тема 11. Сутність та функції грошей	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

14	Тема 12. Грошовий обіг і грошові потоки	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 13. Грошовий ринок	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 14. Грошові системи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 15. Інфляція та грошові реформи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 16. Валютні відносини та валютні системи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 17. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 18. Кредит у ринковій економіці	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 19. Кредитні системи	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

14	Тема 20. Центральний банк та його роль в економіці	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minform.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 21. Комерційні банки	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minform.gov.ua	Виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 22. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minform.gov.ua	Написати реферат	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Сутність та функції фінансів	1. Сутність та призначення фінансів. 2. Предмет і метод науки про фінанси. 3. Передумови виникнення фінансів. 4. Функції фінансів.
Тема. 2. Фінансова система та фінансовий механізм	1. Поняття фінансової системи. 2. Зміст та завдання фінансової політики. 3. Поняття і склад фінансового механізму. 4. Фінансове право. Розвиток фінансового законодавства в Україні.
Тема 3. Податкова система	1. Соціально-економічна сутність і функції податків в економіці держави. 2. Основи класифікації податків та методи оподаткування. 3. Принципи побудови податкової системи України. 4. Податкова політика держави.
Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	1. Сутність та призначення бюджету держави. 2. Бюджетний устрій та бюджетна система. 3. Бюджетний процес, його складові елементи та регламентування.
Тема 5. Державні доходи та видатки	1. Поняття та основний зміст державних доходів. 2. Структура доходів Державного бюджету. 3. Сутність, характеристика державних видатків. 4. Структура видатків Державного бюджету.

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	1. Поняття фінансів підприємств. Організація фінансових відносин підприємств. 2. Методи організації фінансової діяльності підприємств. 3. Фінансові ресурси підприємств. 4. Економічна сутність прибутку. Розподіл та використання прибутку на підприємстві.
Тема 9. Фінансовий ринок	1. Сутність, структура та функції фінансового ринку. 2. Класифікація фінансового ринку. 3. Грошовий ринок та ринок капіталів. 4. Фінансові інститути як фінансові посередники. 5. Інструменти фінансового ринку та види цінних паперів.
Тема 11. Сутність та функції грошей	1. Походження грошей. Роль держави у творенні грошей. 2. Сутність грошей. Гроші як гроші і гроші як капітал. 3. Еволюція форм грошей. Причини та значення демонетизації золота. 4. Поняття неповноцінних грошей та характеристика їх різновидів – паперових і кредитних грошей. Роль держави в творенні кредитних грошей. 5. Вартість грошей. Чинники, що обумовлюють вартість неповноцінних грошей. 6. Форми прояву вартості грошей. 7. Функції грошей. 8. Якісні властивості грошей.
Тема 12. Грошовий обіг і грошові потоки	1. Сутність та економічна основа грошового обороту. Модель грошового обороту. 2. Структура грошового обороту за формою платіжних засобів та за економічним змістом. 3. Грошова маса: сутність, склад та фактори зміни обсягу і структури. Характеристика базових грошей та грошових агрегатів. 4. Швидкість обігу грошей, її сутність, порядок визначення, фактори впливу та роль в макроекономічній стабілізації. 5. Закон грошового обігу. 6. Механізм зміни маси грошей в обороті. Роль комерційних банків у цьому механізмі. Грошово-кредитний мультиплікатор. 7. Сучасні засоби платежу, які обслуговують грошовий обіг: банкноти, векселі, чеки тощо.
Тема 18. Кредит у ринковій економіці	1. Загальні передумови та економічні причини, що визначають необхідність кредиту 2. Сутність кредиту, його структура, еволюція та зв'язок з іншими економічними категоріями 3. Стадії та закономірності руху кредиту на мікро- і макрорівнях. Причини кредитування 4. Форми, види та функції кредиту

	5. Сутність позичкового проценту, його функції та чинники, що впливають на рівень проценту
Тема 20. Центральний банк та його роль в економіці	1. Центральні банки: сутність, призначення, правовий статус, організаційна структура. Характеристика функцій центрального банку. 2. Походження та розвиток центральних банків. Створення Європейської системи центральних банків. 3. Становлення та основні напрями діяльності Національного банку України.

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Сутність та функції фінансів Тема. 2. Фінансова система та фінансовий механізм	Обговорення теми. Виконання практичних завдань Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Податкова система	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Державні доходи та видатки	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 11. Сутність та функції грошей	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 12. Грошовий обіг і грошові потоки	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 13. Грошовий ринок	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 14. Грошові системи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 16. Валютні відносини та валютні системи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 18. Кредит у ринковій економіці	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

Тема 19. Кредитні системи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 20. Центральний банк та його роль в економіці	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 21. Комерційні банки	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 6. Державний кредит	1. Сутність і значення державного кредиту. 2. Форми та види державного кредиту. 3. Поняття державного боргу.
Тема 8. Фінанси населення	1. Сутність, функції та фінансові ресурси домогосподарств 2. Доходи та витрати домогосподарств 3. Фінанси домогосподарств в зарубіжних країнах
Тема 9. Фінансовий ринок	1. Сутність, структура та функції фінансового ринку 2. Класифікація фінансового ринку 3. Грошовий ринок та ринок капіталів 4. Фінансові інститути як фінансові посередники 5. Інструменти фінансового ринку та види цінних паперів
Тема 10. Міжнародні фінанси	1. Сутність і призначення міжнародних фінансів 2. Міжнародні фінансові організації та інституції 3. Міжнародний фінансовий ринок 4. Валютний ринок та його сутність.
Тема 14. Грошові системи	1. Сутність, призначення та основні елементи грошової системи. 2. Характеристика основних видів грошових систем та їх еволюція. 3. Створення та розвиток грошової системи України. 4. Державне регулювання грошової сфери як головне призначення грошової системи.
Тема 15. Інфляція та грошові реформи	1. Державне регулювання інфляції.

	2. Сутність та види грошових реформ. 3. Грошова реформа в Україні.
Тема 17. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	1. Класична кількісна теорія грошей, її сутність, характеристика основних постулатів. 2. Вклад М.І.Туган-Барановського у розвиток монетаристської теорії. 3. Вклад Дж.М.Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей. 4. Сучасний монетаризм. Вклад М.Фрідмана у монетаристську теорію. 5. Синтез кейнсіанських та неокласичних позицій у сучасній кількісній теорії грошей.
Тема 22. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	1. Поняття і основні види спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів. 2. Страхові компанії. 3. Пенсійні фонди. 4. Інвестиційні фонди, фінансові компанії. 5. Кредитні спілки, міжбанківські об'єднання, ломбарди.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ п/п	Зміст	Кількість балів
1	Підготовка презентацій і їх захист	10 балів
2	Виконання індивідуальних завдань/проектів	10 балів
3	Виконання тестових завдань	10 балів

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	Поточний контроль: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань Підсумковий контроль: іспит
РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	Поточний контроль: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань Підсумковий контроль: іспит

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	Поточний контроль: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань Підсумковий контроль: іспит
РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	Поточний контроль: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань Підсумковий контроль: іспит
РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань	Поточний контроль: доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань Підсумковий контроль: іспит

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/28_balno-nakop-systema-otsinyuvannya_28.06.2024.pdf.

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та оцінювання самостійної роботи. Робота здобувачів на навчальних заняттях оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі екзамену.

Загальний бал (ЗБ) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи (КР), загальний бал рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + КР) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; КР = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено проходження навчальної практики (НП), загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи та проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + КР + НП) / 3$, де ЗБ = 100 балів; КР = 100 балів; НП = 100 балів.

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ	М1	М2	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5	5	10
	Виконання практичних завдань	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА			
	Підготовка презентацій і їх захист	5	5	10
	Виконання індивідуальних проєктів	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛ (іспит)	-	-	40
	Курсова робота	-	-	100
	Загальний бал ОК	-	-	100

Оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат, 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання	5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.

	– 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня.
--	--

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Фінанси, гроші та кредит є іспит, на його складання надається 40 балів.

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	Добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	Задовільно	27-29

Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	Задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://surli.cc/mjvuka>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://surli.cc/mjvuka>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ЕCTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти. Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту на ЦОДТ, а також в месенджерах.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2019. 198 с.
2. Волкова В.В., Волкова Н.І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
3. Волохова І.С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ТОВ «Пром-Арт», 2018. 263 с.
4. Горох О.В. Фінанси: навч. посіб. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків, 2021. 190 с. - URL: <http://hdl.handle.net/123456789/2582>
5. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/30004/1/Dziubluk_Groshi_ta_kredit.pdf
6. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» всіх спеціалізацій / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М.М.Дученко, Ю.О.Єрешко, О.А.Шевчук. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 108 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24905/2/groshi_kredit_konspekt.pdf
7. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 191 с.
8. Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М. та ін.; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 416 с.
9. Фінанси, гроші та кредит: Підручник. / Ярошевич Н.Б. – Львів: «Новий Світ- 2000», 2023. – 414 с.
10. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 163 с.
11. Ярошевич Н.Б. Фінанси: Навчальний посібник / Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. Львів: Вид-во «Простір», 2018. 298 с.

Допоміжна

1. Голюк В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 340 с.
2. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручн. Київ: Алерта, 2017. 406 с.
3. Сушко Н.М. Гроші та кредит : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с.
4. Фінанси у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / [Булавинець В. М., Горин В. П., Сидор І. П.]; за заг. ред. В. П. Горина. Тернопіль: Вектор, 2017. 181 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Здобувачська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
6. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
9. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
10. Національний банк України URL: <http://www.bank.gov.ua/>
11. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України URL: <http://www.me.gov.ua/>
12. Державна казначейська служба України URL: <http://www.treasury.gov.ua/>
13. Рахункова палата України <http://www.ac-rada.gov.ua>
14. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-III від 7 грудня 2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14>
15. Закон України “Про Національний банк України” № 679-XIV від 20 травня 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/679-14>